

KOMMISSIONENS BESLUT**av den 14 november 2006****om att förklara en företagskoncentration förenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalet****(Ärende COMP/M.4180 – Gaz de France/Suez)***[delgivet med nr K(2006) 5419]***(Endast den franska texten är giltig)**

(2007/194/EG)

Den 14 november 2006 fattade kommissionen ett beslut i ett koncentrationsärende genom tillämpning av rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer ⁽¹⁾, särskilt artikel 8.2. En icke-konfidentiell version av den fullständiga beslutstexten på det giltiga språket finns på GD Konkurrens webbplats http://ec.europa.eu/comm/competition/index_fr.html

A. PARTERNA

- (1) Gaz de France (GDF) är en energikoncern verksam på alla områden inom gas och tillhörande energitjänster. Företaget är aktivt inom prospektering, produktion, transport, lagring, distribution och försäljning av naturgas, huvudsakligen i Frankrike, men också i Belgien, Tyskland, Förenade kungariket, Luxemburg, Ungern och Spanien. I Belgien har GDF, tillsammans med Centrica, den gemensamma kontrollen över SPE ⁽²⁾, som finns på de belgiska el- och gasmarknaderna och tillhandahåller energitjänster.
- (2) Suezkoncernen är aktiv inom industri och allmännyttiga tjänster. Koncernen är organiserad kring fyra operativa grenar inom två verksamhetsområden, det vill säga energi och miljö. Suez viktigaste bolag, som är aktiva inom energi, är Electrabel (el och gas), Distrigaz, (gas), Fluxys (transport och lagring av gas), Elyo (blev Suez Energy Services i januari 2006), Fabricom, GTI, Axima och Tractebel Engineering inom sektorn för energitjänster. Enligt de upplysningar som lämnats av parterna har Suez Energie Europe ett minoritetsinnehav på 27,5 % i Elia, förvaltare av det belgiska eltransportnätet.

B. TRANSAKTIONEN

- (3) Genom den anmälda transaktionen kommer Suez att gå upp i GDF och försvinna som juridisk enhet. Koncentrationsförslaget kommer att föreläggas de båda koncernerna vid extraordinära bolagsstämmor för godkännande av projektet med kvalificerad majoritet och kräver inte att ett offentligt uppköpsanbud på Suez aktier lanseras. De båda koncernernas bolagsstyrelser har redan, den 25 februari 2006 beträffande Suez och den 26 februari 2006 beträffande GDF, godkänt förslaget till sammanslagning.

Sammanläggningen kommer att genomföras genom ett utbyte av aktier, aktie för aktie.

- (4) Genomförandet av transaktionen i fråga är beroende av att det franska parlamentet ändrar lagen av den 9 augusti 2004 i syfte att minska den franska statens innehav i GDF till mindre än 50 %.
- (5) Med tanke på de föregående påpekandena utgör den anmälda transaktionen en koncentration enligt artikel 3.1 a i förordning nr 139/2004 om företagskoncentrationer.

C. KONKURRENSBEDÖMNING**1. Konkurrensproblem som uppstår genom koncentrationen**

- (6) I sitt beslut anser kommissionen att koncentrationen påtagligt skulle hämma en effektiv konkurrens inom följande fyra sektorer: Gassektorn i Belgien, gassektorn i Frankrike, elsektorn i Belgien och värmenäten i Frankrike.

Gassektorn i Belgien

- (7) Inom gassektorn i Belgien noteras betydande hinder för en effektiv konkurrens på följande marknader (som fastställs efter landets storlek) till vilka H-gas och/eller L-gas levereras:

⁽¹⁾ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ GDF och Centrica äger vardera 50 % av ett holdingbolag som förvärvade 51 % av SPE år 2005. De utövar gemensam kontroll över SPE. SPE:s före detta ägare, ALG och Publim, äger 49 % av SPE genom ett annat holdingbolag, men har ingen kontroll över bolaget.

— Mellanhandsdistributörer (dvs. "interkommunala", "standardleverantörer", som ECS [Electrabel Customer Solutions] och nykomlingar på marknaden för gasleveranser i Belgien, som Essent och Nuon).

— Stora industriförbrukare.

— Små förbrukare inom industri och handel.

— Hushållskunder. I beslutet anges inte om dessa geografiska marknader är nationella eller mindre (de tre regionerna, Bryssel, Flandern och Vallonien, som tillämpar olika avregleringsprogram).

— Gaseldade elkraftverk.

Parterna anses äga mycket stora kumulerade marknadsandelar och ha en dominerande ställning på samtliga marknader.

(8) Företagskoncentrationen anses undanröja det etablerade gasföretagets största konkurrent. Vidare anses inget annat bolag kunna skapa samma konkurrenstryck som GDF. Man kan anta att GDF:s betydande marknadsandelar förklaras genom vissa tillgångar och fördelar som bolaget åtnjuter och som ingen ny konkurrent kan förena i lika hög grad. Förutom att det rör sig om det etablerade gasföretaget i ett grannland som har tillträde till en bred och omväxlande gasportfölj, särskilt när det gäller naturgas i flytande form, har GDF ett prioriterat tillträde till H-gaslager i Belgien. Företaget har en lagerkapacitet för L-gas i Frankrike nära den belgiska gränsen, är medägare till vissa transiteringsgasledningar som går genom Belgien och utövar en gemensam kontroll över vissa ingångspunkter genom att ha kapacitetsreservationer vid vissa ingångspunkter. När det gäller L-gas, till exempel, kan inte nya konkurrenter på den belgiska marknaden, som Nuon och Essent, skaffa gas från Suez eller GDF som är bundna genom långtidsavtal med [...] (*) som täcker detta bolags export i sin helhet till Belgien och Frankrike.

(9) I beslutet betonas slutligen att det finns höga inträdeshinder som stärker de horisontella effekterna till följd av kumuleringen av marknadsandelar. Dessa hinder avser tillträde till gas (parterna i företagskoncentrationen har tillträde till merparten av den gas som importeras till Belgien och äger nästan samtliga långfristiga importavtal), tillträde till infrastruktur (inbegripet den kontroll som parterna har över Fluxys, nätförvaltaren, förvaltningen av transiteringsnäten av Distrigaz, en otillräcklig ingångskapacitet, nätstockning), tillträdet till naturgas i flytande form (den enda terminalen i Belgien, som ligger i Zeebrugge, förvaltas av Fluxys LNG, dotterbolag till Suez),

tillträde till H-gaslagret i Belgien (den franska lagerkapaciteten, som ägs av GDF, är den bästa alternativa lösningen utanför Belgien) samt kvalitetsspecifikationer och frånvaro av likvida tillgångar vid terminalen i Zeebrugge. Många av dessa hinder fanns redan före koncentrationen, men en del av dem ökar genom transaktionen (som äganderätten till gasledningar samt reservationer av kapacitet och lager).

Gassektorn i Frankrike

(10) Inom gassektorn i Frankrike grundas de geografiska marknaderna på uppdelningen av landet i fem utjämningszoner, norr, väster, öster, söder och sydväst. Det viktigaste transportnätet i det senare området förvaltas av Total Infrastructure Gaz France (TIGF), dotterbolag till Total till 100 %, och transportnätet för de fyra första områdena förvaltas av GDF Réseau transport (GRT gaz), dotterbolag till GDF till 100 %. Enligt marknadsundersökningen är konkurrensvillkoren olika inom dem fem utjämningszonerna, vilket särskilt framgår av de stockningar som uppstår mellan zonerna.

(11) På grund av denna geografiska uppdelning i fem områden anges i beslutet betydande hinder för en effektiv konkurrens på följande marknader:

— Marknaderna för leverans av H-gas till stora kunder som har utövat sin rätt att välja leverantör i de norra, östra, västra och södra områdena och för L-gas i norr.

— Marknaderna för leverans av H-gas till små kunder som har utövat sin rätt att välja leverantör i vart och ett av de fem områdena och för L-gas i norr.

— Marknaderna för leverans av H-gas till lokala distributionsföretag som har utövat sin rätt att välja leverantör i de norra och östra områdena och för L-gas i norr.

— Marknaderna för leverans av H-gas till hushållskunder från och med den 1 juli 2007 i vart och ett av de fem geografiska områdena och för L-gas i det norra området. Dessa marknader är potentiella under ett antal månader. Bildandet av den nya enheten och försvinnandet av Suez ⁽¹⁾ som konkurrent till GDF kommer att avskräcka andra potentiella konkurrenter från att gå in på marknaden och följaktligen stärka de redan höga hindren för inträde på marknaden.

(*) Vissa delar av texten har tagits bort för att inte konfidentiell information skall publiceras. Dessa delar visas inom hakparentes och anges med en asterisk.

⁽¹⁾ Suezkoncernen har skaffat sig en betydande maktställning hos de stora industrikunderna för leverans av gas (genom Distrigaz) och har redan kontakter med flera miljoner hushållskunder i egenskap av vattendistributör i Frankrike (genom Lyonnaise des Eaux) vilket gör den till en av GDF:s starkaste konkurrenter vid öppnandet av marknaden för hushållskunder den 1 juli 2007.

- Marknaderna för leverans av H-gas till gaseldade elkraftverk i de norra och östra områdena samt i norr för L-gas. Dessa marknader förblir potentiella ⁽¹⁾ men med tanke på planerna att ta sådana kraftverk i bruk inom de kommande åren skulle transaktionen leda till att GDF:s starkaste konkurrent skulle försvinna.

GDF har en dominerande ställning på alla dessa marknader. Under alla omständigheter stärker försvinnandet av Suez (Distrigaz) från marknaden den dominerande aktören genom att undanröja en av de starkaste och mest betydande konkurrenterna.

- (12) Liksom när det gäller Belgien förklaras i beslutet på vilket sätt de betydande hindren för tillträde till marknaden, när det gäller tillträde till gas och infrastrukturer, stärker de horisontella effekterna av företagskoncentrationen. När det gäller tillträde till gas har parterna i företagskoncentrationen tillträde till merparten av den gas som importeras till Frankrike och innehar nästan samtliga långfristiga importavtal. Nästan all gasinfrastruktur tillhör GDF (endast infrastrukturen i det sydvästra området tillhör och förvaltas av Total) antingen direkt eller genom det helägda dotterbolaget GRT gaz.

Elsektorn i Belgien

- (13) I beslutet anges betydande hinder för en effektiv konkurrens på följande marknader:

- Den belgiska nationella marknaden för framställning och grossistförsäljning av elektricitet: genom koncentrationen uppslukar Electrabel (Suez) sin största konkurrent vars kraftverk ligger på mitten av och högt upp på meritkurvan ⁽²⁾. Detta ökar ytterligare det sammanslagna företags möjligheter att bestämma priset på grossistmarknaden för elektricitet i Belgien.
- Den nationella marknaden för tillhörande tjänster och utjämningsel där koncentrationen innebär att de två främsta leverantörerna av tjänster till transmissionsnätetsföretaget Elia går samman.
- Den nationella marknaden för elleveranser till stora industri- och affärskunder (> 70 kV) på vilken, förutom Electrabel, endast RWE och EDF för närvarande är aktiva (SPE [GDF] har nyligen inlett sina verksamheter). På denna marknad förstärks Electrabels (Suez) aktuella dominerande ställning genom undanröjandet av den ena av de två starka konkurrenterna (SPE [GDF] och EDF).

⁽¹⁾ Dagen för detta beslut drev GDF det enda gaseldade elkraftverket i Frankrike och levererade den nödvändiga gasen till det.

⁽²⁾ På en konkurrensmarknad fastställs elpriset av det kraftverk som har de högsta marginalkostnaderna för elproduktion i ett bestämt ögonblick, alltså av den producent som står på den högsta punkten av utbudskurvan (ofta kallad meritkurvan inom elbranschen)

- Den nationella marknaden för elleveranser till små industri- och affärskunder (< 70 kV) på vilken SPE:s (GDF) marknadsandel stärker Suez redan dominerande ställning.

- Elleveranser till hushållskunder som kan välja leverantör, en marknad på vilken parterna har en dominerande ställning och kommer att stärka den enligt regionala och nationella definitioner av den berörda geografiska marknaden.

- (14) Förutom de horisontella effekterna av företagskoncentrationen anges i beslutet vissa vertikala effekter av transaktionen som stärker Suez dominerande ställning på elmarknaderna i Belgien.

- (15) Eftersom gas är en råvara som används vid elproduktion anges i beslutet att parterna har möjlighet och intresse att öka gaspriset, särskilt kostnaderna för flexibel försörjning av gaseldade elkraftverk.

- (16) I beslutet betonas vidare att parterna i detalj kommer att känna till den viktigaste kostnadsfaktorn i rivalernas gaseldade elkraftverk och följaktligen deras pris- och produktionspolicy.

- (17) Eftersom parterna är de viktigaste leverantörerna av tillhörande tjänster och utjämningsenergi till Elia anges i beslutet att parterna har möjlighet och intresse att öka rivalernas kostnad för tillhörande tjänster och utjämningsenergi.

- (18) Den fjärde betänkligheten på det vertikala planet, som anges i beslutet, är undanröjandet av Suez enda konkurrent som för närvarande kan ge dubbla anbud (gas + elektricitet) till små företag och hushållskunder.

- (19) I beslutet förklaras hur koncentrationens horisontella effekter stärks genom betydande inträdes hinder när det gäller i) tillträde till elproduktionskapacitet, ii) gröna certifikat och kraftvärmeverk, iii) elhandelns icke-likvida beskaffenhet samt iv) tillträde till överförings- och distributionsinfrastruktur.

Värmenät i Frankrike

- (20) De båda parterna tillhandahåller många olika tjänster med anknytning till energi, och transaktionen ger upphov till konkurrensproblem på marknaden, nämligen den nationella marknaden för den allmännyttiga tjänsten att förvalta de franska fjärrvärmenäten.

- (21) Det är kommunerna som ingår långfristiga avtal (12–24 år) för förvaltningen av fjärrvärmenäten. Avtalen tilldelas genom anbudsinfordran där endast några få franska specialiserade företag deltar. Det gäller följande leverantörer: Dalkia (Veoliakoncernen), SES-Elyo (Suezkoncernen), Socram (Thionkoncernen) och Cogac (Cofathec-Coriance, GDF-koncernen). Cogac (GDF-koncernen) är en betydande delägare i Socram (Thionkoncernen) och ha förmodligen gemensam kontroll över företaget.
- (22) Efter koncentrationen kommer parterna att vara den främsta aktören på marknaden. Genom transaktionen undanröjs Cogac (GDF-koncernen), som har spelat en oberoende roll på marknaden, vilket förklarar frånvaron av samordning på marknaden.
- (23) GDF:s ställning som den dominerande gasleverantören till var och en som deltar i en anbudsinfordran om att förvalta ett fjärrvärmenät i Frankrike är ytterligare en faktor som minskar konkurrenstrycket på marknaden.

2. Åtaganden som lämnats av parterna

- (24) För att undanröja de konkurrensproblem som kommissionen pekade på lade parterna fram åtaganden den 20 september 2006.
- (25) Marknadstestet visade att åtagandena i de flesta fall inte var tillräckliga för att lösa de konkurrensproblem som den anmälda transaktionen skulle ge upphov till.
- (26) Kommissionen informerade parterna om resultatet av marknadstestet och parterna ändrade sedan sina ursprungliga åtaganden den 13 oktober 2006.

Innehållet i åtagandena av den 13 oktober 2006

- (27) De åtaganden som lades fram av parterna består av följande fem huvudsakliga delar:
- Överlåtelse av Suezkoncernens deläggande i Distrigaz. I detta sammanhang kan det samgående företaget begära att få sin gasförsörjning genom Distrigaz för elkraftverkens och ECS-kundernas behov. Dessa leveransvolymerna kommer emellertid att begränsas och avta med tiden, eftersom den längsta tiden för tillhörande avtal var på [...] * (från och med dagen för överlåtelse av Distrigaz) för den största delen av de berörda volymerna.
 - Överlåtelse av Gaz de France deläggande på 25,5 % i SPE.
 - Parterna skall avstå från all kontroll, de facto och de jure, över Fluxys S.A. som till följd av en omorganisation av sina verksamheter härnäst kommer att

vara den enda förvaltaren av samtliga reglerade gasinfrastrukturer i Belgien (transport- och transiteringsnät, lager, terminal för flytande naturgas i Zeebrugge. Inom denna ram kommer ledningskommittén för Fluxys S.A., som inte kontrolleras av parterna, att ensamt fatta beslut om den övergripande investeringsplanen för reglerade gasinfrastrukturer.

- En rad extra åtgärder som avser gasinfrastrukturer i Belgien och Frankrike.
- Överlåtelse av Cofathec Coriance samt Cofathec Services värmenät, utom delägandet av Cofathec Coriance i Climespace och SESAS.

Kommissionens bedömning av åtagandena

- (28) På grundval av bedömningen av de uppgifter som redan erhållits inom ramen för undersökningen, särskilt resultaten från det tidigare samrådet med marknadsaktörerna, kan kommissionen utan ytterligare samråd med marknaden slå fast att de ändrade åtaganden som parterna föreslog den 13 oktober 2006 är tillräckliga för att undanröja de konkurrensproblem som uppstår genom den anmälda transaktionen både i Belgien och i Frankrike, särskilt av följande skäl:
- Överlåtelse av Distrigaz, GDF:s deläggande i SPE, Cofathec Coriance samt Cofathec Services fjärrvärmenät undanröjer överlappningar mellan parterna på samtliga marknader där de kan skapa konkurrensproblem. Dessa överlåtelse löser också problemen med vertikal avskärmning mellan gas- och elmarknaderna.
 - Parternas förlust av kontrollen över Fluxys S.A. och de korrigerande åtgärderna för gasinfrastrukturer i Belgien och Frankrike är tillräckliga för att minska hindren för marknadsinträde i så hög grad att det ger möjlighet att utveckla en effektiv konkurrens.

D. SLUTSATS

- (29) Den företagskoncentration som anmäldes skulle påtagligt hämma konkurrensen på vissa marknader. De ändrade åtaganden som parterna föreslog den 13 oktober 2006 är tillräckliga för att undanröja de identifierade konkurrensproblemen. Därför finner kommissionen att koncentrationen är förenlig med den gemensamma marknaden, under förutsättning att parterna uppfyller de åtaganden de föreslog den 13 oktober 2006 och upprepade den 6 november 2006.
- (30) I detta beslut förklarar kommissionen således den anmälda transaktionen förenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalet genom tillämpning av artikel 8.2 i förordningen om företagskoncentrationer.